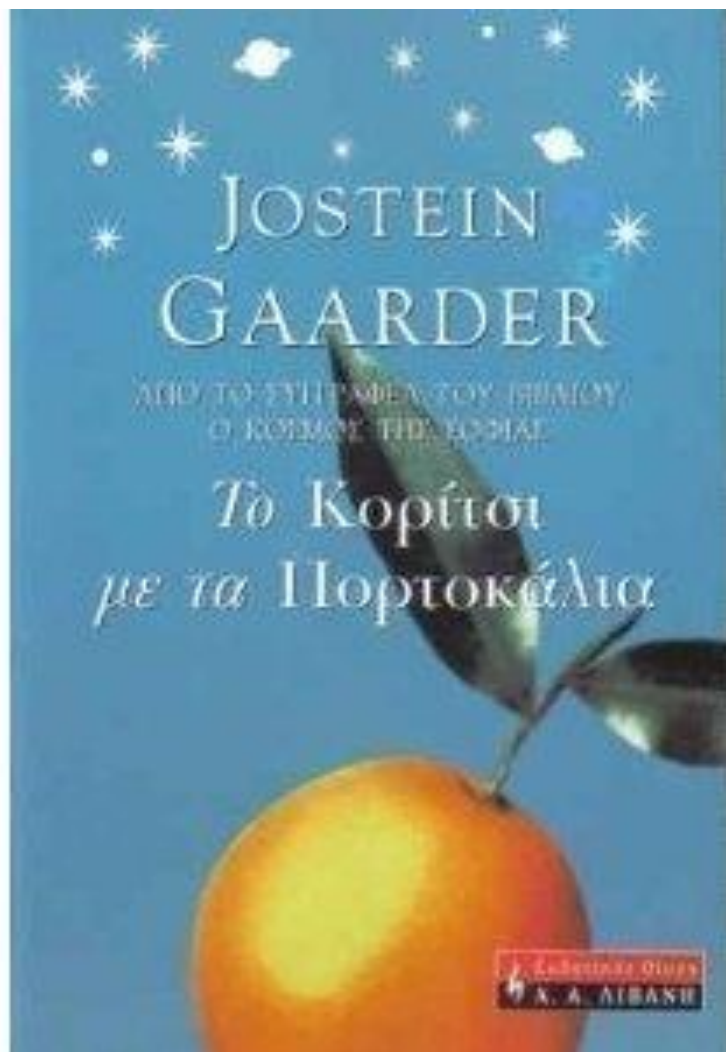

Το κορίτσι με τα πορτοκάλια

Jostein Gaarder

ΣΧΟΛΗ Ι.Μ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ

Σχολικό Έτος: 2014-15
Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Εξωσχολικό Ανάγνωσμα Χριστουγέννων

Τίτλος Βιβλίου: «Το κορίτσι με τα πορτοκάλια»
Συγγραφέας: Γιοστέιν Γκάρντερ
Εκδόσεις: Λιβάνη

Α΄ Ομάδα

1. *«Κάθεσαι καλά, Γκέοργκ; Καλύτερα να καθίσεις, γιατί σκοπεύω να σου διηγηθώ μια ιστορία για γερά νεύρα...». Με αυτόν τον τρόπο ο συγγραφέας του βιβλίου αρχίζει να ξετυλίγει το νήμα της ιστορίας ενός μυστηριώδους κοριτσιού που έμελλε να αλλάξει την πορεία της ζωής ενός απλού καθημερινού αγοριού...*

Α) Ποια πιστεύεις ότι είναι τα μηνύματα που θέλει να περάσει μέσα από αυτή την ιστορία και ποια συναισθήματα σου δημιουργήθηκαν, όταν διάβασες το βιβλίο;

Στο μυθιστόρημα που μας δόθηκε πρωταγωνιστικό ρόλο είχε το κορίτσι με τα πορτοκάλια. Μέσα από τη διήγηση του πατέρα του Γκέοργκ, καταφέρνει ο συγγραφέας να μας εντάξει μέσα στην ιστορία, η οποία διαδραματίζεται αρκετά χρόνια πριν. Ο πατέρας γράφοντας ένα γράμμα στον γιο του, το οποίο και διαβάζει έντεκα χρόνια μετά το θάνατό του, εξιστορεί τη γνωριμία, τελικά, με τη μητέρα του. Μέσω των γεγονότων και των πράξεων που εκτελούνται, ο συγγραφέας μας περνάει κάποια ιδιαίτερα μηνύματα. Το πιο έντονο, κατά τη γνώμη μου, είναι η αξία της ζωής και η έκφραση των συναισθημάτων. Λίγο πριν πεθάνει ο πατέρας, κατάφερε να γράψει αυτή την ιστορία στον γιο του, όχι επειδή ήταν η μόνη απασχόλησή του, αλλά επειδή ήθελε να μείνει στη ζωή του και να τον παροτρύνει να εκμεταλλεύεται κάθε στιγμή το δώρο της ζωής, αλλά και των ανθρώπων που τον περιτριγυρίζουν. Του έδινε κίνητρο να

μαθαίνει για την εξέλιξη των γεγονότων της καθημερινότητας, όπως αυτό του διαστημικού τηλεσκοπίου Χάμπλ. Ο γιος παραδειγματιζόταν από το θάρρος και τον αυθορμητισμό του πατέρα, για τον οποίο καταλαβαίνουμε ότι είχε ως βασικό στόχο, το λεγόμενο «carpe diem», δηλαδή να αδράξει την κάθε μέρα και να μη διστάσει σε τίποτα από τρόπο ή από φόβο για τον θάνατο. Γι'αυτό και στο τέλος του θέτει το βασικό ερώτημα που αφορά στη ζωή και στο θάνατο.

Διαβάζοντας το βιβλίο, κάποιες φορές ένιωθα ότι ο πατέρας δεν απευθυνόταν στον γιο του αλλά σε εμένα. Η αφήγηση των βιωμάτων του και η άμεση έκφραση των συναισθημάτων του, με έκανε να επηρεαστώ και να έχω την επιθυμία της ταύτισης μαζί του, λόγω του ατελείωτου θάρρους και του αυθορμητισμού του. Το γεγονός πως έψαχνε να βρει μια γυναίκα χωρίς να γνωρίζει ούτε το όνομά της, και να ταξιδεύει σε άλλη χώρα για εκείνη με μόνο οδηγό το ένστικτό του, με έκανε να τον θαυμάζω. Όμως κυριότερο από όλα τα συναισθήματα ήταν η μεταλαμπάδευση της πεποίθησης πως ο κόσμος, και ως συνάρτηση και η ίδια η ζωή, είναι ένα παραμύθι. Δυστυχώς ή ευτυχώς, πρέπει να αποδεχτούμε κάποιους κανόνες, που είτε μας κάνουν να ανυπομονούμε και να χαιρόμαστε, είτε μας στεναχωρούν. Αυτή όμως είναι η μαγεία της ζωής. Παρ'όλες τις δυσκολίες, στο τέλος η απόλαυση αυτού που κατάφερες είναι απερίγραπτη.

B) Στο μυθιστόρημα συνυπάρχουν δύο αφηγητές, ο πατέρας και ο γιος και ο ένας δίνει τη σκυτάλη στον άλλο. Ποιους από τους δύο ήρωες σε συγκίνησε ιδιαίτερα, με ποιο από τα λεγόμενά του και γιατί;

Ο συγγραφέας προσπάθησε να μας δώσει μια εικόνα στην οποία οι δύο αφηγητές συνομιλούν. Περισσότερο με συγκίνησαν τα λόγια του Γιαν Όλαφ, όταν περιέγραφε την αίσθηση της αγάπης για τη Βερόνικα. Πιο συγκεκριμένα, γράφει: «Μπορεί να καθόμαστε ώρες και να κρατιόμαστε απλώς χέρι χέρι. Μερικές φορές κοιτώ το χέρι της, είναι τόσο απαλό, τόσο όμορφο, κι έπειτα βλέπω επίμονα το δικό μου χέρι, ίσως μόνο ένα δάχτυλό μου, ίσως μόνο ένα νύχι. Πόσο ακόμα θα έχω αυτά τα δάχτυλα σκέφτομαι. Σηκώνω το χέρι της, το φέρνω στα χείλη μου, το φιλώ...Αφήνοντας το σύμπαν, θ'αφήσω ένα ζεστό, ζωντανό χέρι, το χέρι του κοριτσιού με τα πορτοκάλια». Συνήθως όσοι θέλουν να περιγράψουν τον έρωτα χρησιμοποιούν τα μάτια. Σπάνια συναντάς κάποιον ο οποίος θεωρεί ξεχωριστό ένα άγγιγμα, αυτό των δύο χεριών. Κι επειδή συμμερίζομαι αυτή την άποψη πως ο έρωτας εκφράζεται και από το να κρατάς το χέρι κάποιου, η εικόνα ενός άντρα ο οποίος περίμενε φοβισμένος τον θάνατο, αλλά παρ'όλο τον φόβο σκεφτόταν τα μικρά πράγματα στη ζωή, αυτό ενός φιλήματος που προκαλείται από τον έρωτα, με έκανε να νιώσω πως ακόμη και στις πιο δύσκολες, πιο

καταθλιπτικές στιγμές που μπορεί να ζήσει κανείς, το να έχεις έναν άνθρωπο, ένα χέρι να φιλήσεις, είναι εξίσου σημαντικό με το να μπορείς να ανασάνεις. Θα παρομοιάζα τον έρωτα με ένα ξεφύσημα, μια εκπνοή από την καθημερινότητα, από τον πόνο και τις δυσκολίες, την οποία εκπνοή, αν δεν αφήσεις, θα σκάσεις. Θα έχουν μαζευτεί τόσες πιέσεις μέσα σε ένα ανθρώπινο σώμα, το οποίο αν και είναι κατασκευασμένο με ιδιαίτερη αντοχή, δεν νομίζω πως θα επιβίωνε. Πόσο πιο έντονος μπορεί να γίνει ο έρωτας; Ένα χέρι που το κρατάς ακόμη και όταν παίρνεις την τελευταία σου ανάσα, όταν τα μάτια σου αντικρίζουν τα μάτια του άλλου για τελευταία φορά. Τα χέρια θα παραμείνουν δεμένα, ίσως όχι με τη μέγιστη δύναμη που θα μπορούσαν, αλλά η τελευταία αίσθηση που θα αφήσεις σε εκείνον που θα βιώνεις μαζί του την τελευταία σου στιγμή, είναι αυτή του χεριού σου. Όμορφα είναι και τα βλέμματα, ίσως πιο ελπιδοφόρα, όμως μέσα σε ένα δευτερόλεπτο μπορείς να δεις διάφορα τοπία, τη στιγμή που για να αισθανθείς μέσα από ένα άγγιγμα την αγάπη, χρειάζεται να περιμένεις. Αυτοί είναι οι κανόνες.

2) «Φαντάσου ότι βρίσκεσαι πριν από δισεκατομμύρια χρόνια στη γέννηση των πάντων, στο κατώφλι αυτού του παραμυθιού. Και ότι πρέπει να επιλέξεις αν θα γεννηθείς για να ζήσεις σ' αυτόν τον πλανήτη... Θα ήξερες ότι αν αποφάσιζες να έρθεις κάποτε σ' αυτό τον κόσμο, θα ήσουν αναγκασμένος να τον εγκαταλείψεις πάλι κάποτε, αυτόν και όλα όσα ήταν σ' αυτόν... Ίσως να στεναχωριόσουν... Πολλοί δακρύζουν όταν σκέφτονται ότι όλα τελειώνουν... Θα αποφάσιζες να ζήσεις στη γη, για λίγο ή για πολύ... ή θα αρνιόσουν να πάρεις μέρος στο παιχνίδι επειδή δε θα δεχόσουν τους κανόνες του;»

(απόσπασμα από το βιβλίο)

Στο ερώτημα αυτό οι ήρωες του βιβλίου δίνουν αργότερα τη δική τους απάντηση. Πώς και εσύ με τη σειρά σου θα απαντούσες στο φιλοσοφικό αυτό ερώτημα και με ποιον τρόπο θα δικαιολογούσες την επιλογή σου;

Στο βιβλίο που διαβάσαμε, υπήρξε το παραπάνω ερώτημα, το οποίο είναι ικανός κάθε άνθρωπος να απαντήσει. Όμως η απάντηση που θα δώσει ο καθένας εξαρτάται μόνο από εκείνον, το θάρρος του και τη θέληση του για νέες εμπειρίες. Ο πατέρας αρνήθηκε, δεν θα άντεχε να ζήσει γνωρίζοντας ότι κάποια μέρα θα τελείωνε αυτή η απόλαυση. Αντίθετα ο γιος αποδέχτηκε τους κανόνες αυτού του παιχνιδιού και δέχτηκε να συμμετέχει παρ' όλες τις απώλειες του τέλους. Εγώ παίρνω το μέρος του αγοριού. Όσο σύντομη κι αν είναι η εμπειρία στη ζωή, όσα κι αν προλάβεις να νιώσεις και να κτίσεις, ακόμη και μια ανάσα αρκεί.

Όπως ένα νεογέννητο μωρό, δε συνειδητοποιεί πως αναπνέει για πρώτη φορά, όμως αυτή η ανάσα είναι η πηγή ζωής του. Αν πάλι ήμουν τυχερή και ζούσα για πολύ καιρό πάνω στη γη, θα εκμεταλλευόμουν κάθε ευκαιρία και κάθε εμπειρία που θα μου δινόταν, στις φιλίες, στην αγάπη, ακόμη και σε μια καινούρια γεύση. Έχω την πεποίθηση ότι ακόμη κι αν κάποια μέρα σου έπαιρναν πίσω όσα είχες προλάβει να ζήσεις, το γεγονός ότι είχες καταφέρει να δημιουργήσεις όλα αυτά γνωρίζοντας ότι κάποια μέρα θα τα χάσεις, σου δίνει δύναμη και αυξάνει την αυτοπεποίθησή σου. Έτσι κι αλλιώς, όλοι οι άνθρωποι εγκαταλείπουν τη γη πιο γρήγορα ή πιο αργά. Δυστυχώς, ο θάνατος είναι αναπόφευκτος αλλά υποφερτός. Χάνοντας έναν κοντινό σου άνθρωπο παίρνεις δύναμη μέχρι να χάσεις τον επόμενο, κι όσο πιο πολλές φορές ζήσεις την απώλεια, τόσο λιγότερο έντονος είναι και ο πόνος. Όμως χάνοντας τον εαυτό σου, δεν μπορείς να ξέρεις αν θα υπάρξεις σε άλλο σώμα μετά, ή αν θα θυμάσαι όλα όσα έζησες, ή ακόμη κι αν θα υπάρχουν αφού αναπνεύσεις για τελευταία φορά. Όλα τελειώνουν κι όσο πιο γρήγορα το καταλάβουμε, τόσο λιγότερο θα υποφέρουμε όταν πλησιάζει το τέλος. Αυτοί ήταν οι κανόνες και εγώ τους αποδέχτηκα.

Σοφία Σπανού, Γ1 Γυμνασίου